

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1430

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2073

P O L E M I C I .

2074

Hib. p. 377. et *Ossingeri Bibl.* *August.* p. 426.

VII. fol. 295. Collationes variæ sive *Quæstiones Magistrales* ex Libris Sententiarum tempore Nicolai de Dinkelspühl et Michaelis Suchenschatz, quorum nomina interveniunt, id est, sub initium Sec. XV. in Academia nostrate ventilatae, quarum initium est: *Caput tuum ut Carmelus can. 7. reuerendi patres domini et magistri dilectissimi &c.*

VIII. fol. 360. Anonymi Sermo ad Academicos de S. Johanne Evangelista in illud *Ecclesiæ 15.* In medio ecclesiae aperuit os ejus. Initium: Originaliter et transsumptive in officio bodierno, Reuerendi &c. secundum iohannem crisostomum augustinum et gregorium &c.

DXLVII.

¹¹⁷ Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 118. f. per 2. Columnas calamo currente exaratus continet Richardi Radulphi fil. (Fitz-Ralph s. Rauf) Hiberni Dundalkensis ex Academiae Oxon. Commissario, Archidiacoно Cestrensi et Decano Litchfeldensis Ecclesiae Archiepiscopi Armachani ac Patriæ Primatis Avenione ad Curiam Romanam, quo a Fratribus Mendicantibus citatus fuerat, 1360. defuncti *Libros VII. de Paupertate Salvatoris seu de Mendicitate Fratrum*, ut alii Codices in Anglia præferunt, qui etiam Librum octavum, quin et nonum memo-

rant, non tamen *Libellos* 16. us per errorem typi in *Tb. Tanneri Biblioth. Brit.* et *Hib.* p. 284. irrepsisse videtur. Praeit nuncupatoria Epistola hoc initio: *Sanctissimo in christo patri ac domino, domino nostro Innocentio VI. diuina prouidentia sacrosancte romane ac vniuersalis ecclesie summo pontifici, sue sanctitatis humilis creatura Ricardus archiepiscopus ardmachanus primas Hibernie, pedum oscula beatorum. Dudem fel. rec. dominus clemens papa VI. sui regiminis Anno octauo (1349) venerabilibus duobus in Theologia doctis doctoribus ac mibi pusillo negocium quoddam inter duos precipuos mendicantium ordines, cum omni possibili diligentia annis plurimis laceratum &c.* Sequitur Conspectus Operis dialegyias inter Joannem et Ricardum conscripti, quem, cum ineditum sit, hic repraesentamus. Primus liber habens XXXIII capitula tractat de diuino atque angelico dominio ac possessione rerum et usu ipsarum ab eis. Secundus liber tractat de humano originali dominio ipsum describens, ac partem descriptionis ipsius declarans. Tercius liber possessionem distinguit multiplicem quamlibet habuit primus parens noster ostendens descriptionem originalis dominij quo ad eius usum et alias circumstantias declarando. Quartus liber de proprietate et iure utendi ac depositio siue ciuili dominio et eius possessione et usu ac iure utendi pertractat. Quintus liber de principiis ditantibus deum angelos bonos

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1430

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2075

C O D I C E S

2076

nos et malos, homines bonos et malos pertractat. Sextus liber de principiis depauperantibus quo ad deum angelos et homines bonos ac malos pertractat, qualis erat salvatoris nostri paupertas, et apostolorum ac discipulorum ipsius et fratrum minorum et aliorum religiosorum communem vitam ac monasticam profitentium ostendens. Septimus liber contrarietas famosas et alias magis occultas inter decretales dominorum summorum pontificum fel. rec. Nicholai III. et Jobanni XXII super paupertatis christi et apostolorum ipsius materia, que regule fratrum minorum adscribitur ab eisdem certis traditis documentis absolvit, et sic operi consummationem imponit. Libris singulis praemittuntur Capitum lemmata. Inscriptio primi miniata est: Incipit liber Ricardi archiepiscopi ardmachani ybernie primatis de pauperie salvatoris. Initium. Jobannes. Quia circa rerum propter hominem cretarum inferius in hoc mundo dominium, proprietatem, possessionem, ius utendi &c. Finis totius Operis: totum renuens quod contristat, totum retinens quod delebat qui semper es benedictus in secula seculorum amen. Codicem nostrum designat Bibl. Gesneri. Alia Exemplaria indicant Oudinus, Fabricius, et supracit. Tannerus, ex quo habemus, Richardum postliminio septem hisce Libris octavum adjecisse hoc initio: Quia cum VII. libellos de pauperie Salvatoris composui, de mendicitate tractare non

*erat necessarium mibi visum; quoniam tamen in VII. libro de abusu privilegiorum a fratribus pertractavi, non ad plenum repugnantiam inter observantiam privilegiorum fratribus concessorum, et mendicitatis spontaneae tunc adverti &c. Ingratos hos Richardi pro seculari Clero stantis labores Mendicantium Familiis fuisse, nullo negotio quivis videt. Sed fortassis ingratiior, qui sequitur. Est enim additus Codici nostro *Libellus* chartaceus ejusdem aevi per duas columnas scriptus Folior. 13. hoc titulo:*

Incipiunt propositiones et articuli reuerendissimi in christo patris Rychardi Primatis ybernie per ipsum Dominum reuerendum edite ad honorem deo et glorioissime matris eius marie nec non toti clero ac populo uniuerso per tocius orbis climata disperso contra ordines mendicantes cuiuscunque status ac conditionis existant et tecum predicauit coram domino papa in consistorio et cardinalibus ac prelatis Anno domini M°. CCC°. LVII. die VIII. mensis nouembris &c. Initium: Nolite iudicare secundum faciem sed iustum iudicium iudicate. Job. VII. capitulo. Pater sanctissime in principio mei sermonis protestor quod non intendo aliquid afferere aut temere affirmare quod fidei obuiet christiane ac doctrine katholice, et quod non est intentionis mee destructionem seu cassationem ordinum mendicantium approbatorum ab ecclesia aut a summis pontificibus confirmatorum expetere aut swadere. &c.

Opuscu-

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1430

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2077

P O L E M I C I .

2078

Opusculum hoc alias inscribitur *Defensorium seu Defensio Curatorum adversus Fratres mendicantes*, et typis primo commissum est *Lugduni per Job. Trechsel* 1496. f. simul cum Responso *F. Rogerii Chonoe* (ita juxta proununtiationem anglicam scriptum est nomen *Conway*) Franciscani, qui Suorum Privilegia contra *Richardum* popularem suum maxime, quod Parochianorum Confessiones a Mendicantibus exceptas adtinet, tueri conatus est. Controversiam totam more suo dilucide exponit *Launojus* in *Explicata Ecclesiae Traditione circa Can. Omnis utriusque Sexus*. T. I. Opp. c. 6. p. 274. Opusculum utrumque post plures editiones subsequas *Goldastus* T. II. *Monarch. Imp.* p. 1392. et *Edw. Brown* T. II. *Fasciculi Rer. expet. et fugiend.* p. 466. inseruit. Controversiam indecisam reliquit *Richardus* obitu suo, de quo, ut ait Scriptor anonymous Vitae *Innocentii VI*. *Fratres potius de Gaudeamus, quam de Requiem cantaverunt*. Nescio, qui factum, ut nostro in Codice Libellum aliena terminet subscriptio; ita enim legis: *Explicit sermo Rychardi archiepiscopi armicani primatis ybernye apud crucem ecclesie sancti Pauli londonensis tercia dominica Quadrag. Anno domini Millefimo CCC. LVI. et consecrationis eiusdem Archiepiscopi Anno quarto &c.* Subscriptio haec ad ultimum ex quatuor *Richardi Sermonibus* pertinet, qui cura *Job. Sudoris* lucem videre *Parisi*

fis f. a. f. Neque tamen vel sic sincera est; cum enim *Richardus* 1347. Archiepiscopus *Armachanus* factus fuerit, annus 1356. Consecrationis quartus esse non potest, minus vero *primus*, ut in praedicta editione pro quarto legitur.

Quod demum Codici huic premium addit, sequens est ad oram inferiorem fol. t. adscripta nota: *Iste est liber Magistri Adalberti Ranconis de Ericinio in Boemia. Et fuit Reuerendi domini Ricardi primatis ybernie, doctoris Eximij Sacre theologie. quem ipsam dominus ricardus composuit contra fratres mendicantes in Curia Romana, ad instantiam Clementis (ita rescriptum Innocentio eraso) pape VI.* Idem, sed brevius, repetitur ad finem operis. *Adalbertum Ranconis de Ericinio* (Iglavia ab *Ericio* germ. *Igel*) ex *Balbini Bob. do>a*, notisque ei a Cl. *Ungaro* subjectis novimus Doctorem Theologum *Parisii* reversum *Pragae Praelati Scholastici et Ecclesiastis Caroli IV.* munere effulsiſſe, librosque suos omnes *Coenobio Brzeznowiensi O. S. B.* transcripsiſſe. Facile igitur, dum in Galliis ageret, *λειψανον* istud *Richardi*, quem fors vivum norat, nancisci potuit. Est illud praeterea utrinque teatum Literis archetypis *Clementis VI. Avinione* in membra na datis II. Non. Januarii Anno Nono (1350) ad Archiepiscopum *Eboracensem (Guilelmum le Zouch)* cui mandat, ut *Rober-* to dicto de *Burle pauperi Cleri-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1430

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2079

C O D I C E S

2080

co beneficium aliquod ecclesiasticum conferat.

DXLVIII.

308 Codex chartaceus lat. Sec. XIV. Folior. nunc 41. f. currente calamo scriptus, multumque situ passus inscribitur: *R. Archiepiscopus Armachanus contra fratres ordinis Mendicantium.* Et mox: *In nomine patris et filij et spiritus sancti et virginis Marye dei matris. Amen.* *Propositio R.* (Richardi Radulphi f. sive Fitz-Ralph) *Archiepiscopi Armacani et Primatis Hybernie.* facta in Consistorio coram Domino Papa (Innocentio VI.) et Cardinalibus alijsque Prelatis ad utilitatem Clerici et populi christiani super materia mendicitatis et priuilegiorum. contra fratres de ordinibus mendicantium quibuscumque. apud Aunctionem die octaua mensis Nouembbris Anno Domini Millesimo Trecentesimo quinquagesimo septimo. Thema: *Nolite judicare secundum faciem. sed justum Judicium judicate.* Jo. VII. Capitulo. Initium: *Pater Sanctissime in principio mei sermonis &c.* Adi Cod. anteced. ubi pluribus de hoc Operre actum.

DXLIX.

233 Codex chartaceus lat. varii Aevi, Folior. 108. f. continet sequentia: I. Epistolam Luciferi ad Praelatos Ecclesiae, quae incipit: *Lucifer princeps tenebrarum tristia profundi regnans Ache-*

rontis imperij &c. et jam alias pluries notata est.

II. fol. 1. p. 2. absque titulo: *Guilielmi de S. Amore Doct. Paris. Tractatus de Periculis novissimorum temporum, contra Ordines Mendicantium.* Indicatum est pluries hoc opus, etiam Cod. DCCCIX. sed fine mutilum; in praesenti integrum excurrit prout in editione ibid. citata, sed *Prologus* contractior est, et ab his verbis orditur: *Quia nos va- cantes sacris scripturis et exponen- tes eas attendimus in illis pericula novissimorum temporum &c.* Subscriptio ad calcem: *Explicit abrenunciacio contra pseudo predi- catores.* Confer et Cod. DXLV.

III. fol. 11. p. 2. absque titulo *Tractatus contra Mendican- tes, seu de Confessione proprio Parocho facienda.* Incipit: *Obe- dite prepositis vestris et subiacea- tis eis &c.* et IV. Articulis constat: *de confitentis obedientia, de confessio- ne ordinario, de confessione adven- ticio.* Richardi Armacani et Guilielmi de S. Amore assecla est Autor, moderatus tamen; ait enim in Prooemio: *Nullum enim erroreum intendo dicere. Absit hoc a me. Quod si contra intentionem meam esset in hoc tractatu erro- neum aliquid ab ecclesia iudicatum ex nunc reprobo et reuoco &c.* Tria haec Opuscula sub exitum Sec. XIV. descripta videntur. Quae vero sequuntur ad XV. per- tinent.

IV. fol. 23. Consilia quaedam ad Sedam Hussitarum reprimen- dam,